

AMKE

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

**Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän koulutusjaosto ja
maakunnallinen ennakointiakatemia 25.3.2021**

AMMATILLINEN KOULUTUS 2019

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISELIJAT IKÄRYHMITTÄIN VUONNA 2018

7

TUTKINTOKOULUTUKSESSA

320 100

perustutkinto 75 %
ammattitutkinto 17 %
erikoisammattitutkinto 8 %

tekniikan alat 27 %
palvelualat 21 %
terveys- ja hyvinvointialat 19 %

TUTKINNON SUORITTANEET

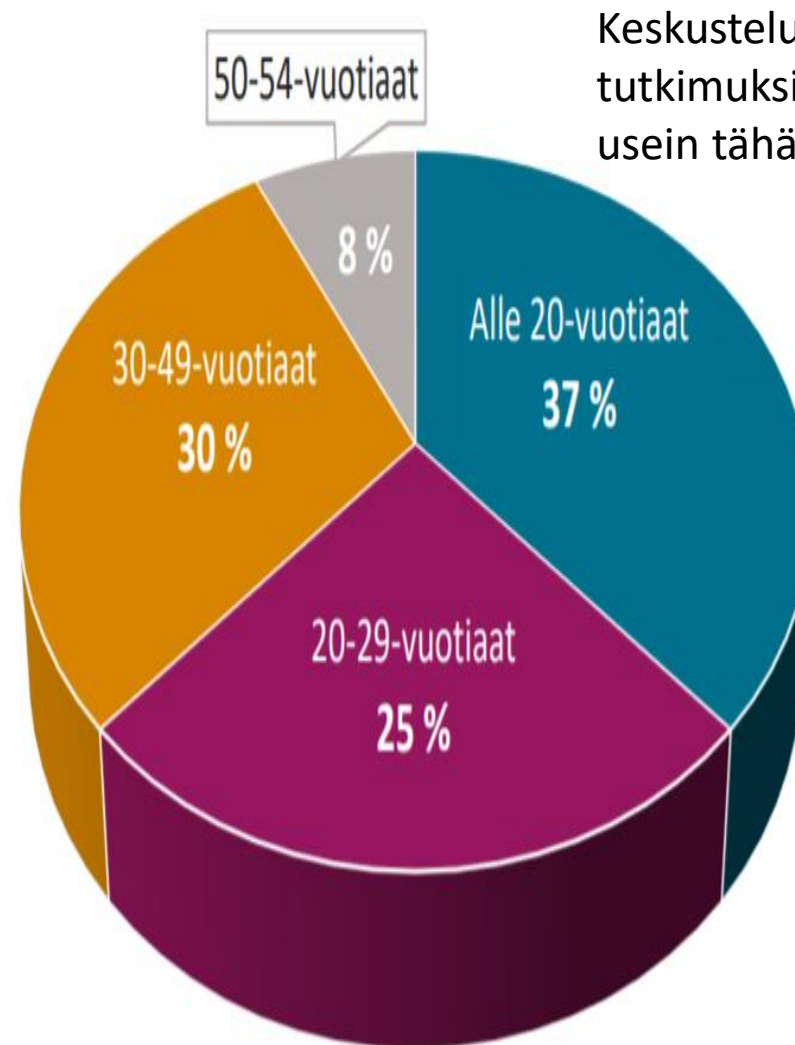
71 600

koulutussopimuksia **64 100**
oppisopimuksia **60 800**

naisia **51%**
miehiä **49%**

AMKE

Keskustelussa ja tutkimuksissa keskitytään usein tähän ryhmään

Vuosi koronan varjossa

Sähköpostini aiheita 25.3.2020 eli tasan vuosi sitten:

- Oppivelvollisuuden laajentamisen kannanotto
- Opintojen varmistaminen poikkeusaikana
- Sairaanhoidopiirit ovat lähettäneet osalle ammatillisen koulutuksen järjestäjille kysymyksen valmiudesta toimittaa suojavälineitä (esim. maskeja), jos ne loppuvat

Koko koulutusjärjestelmä on joutunut tekemään nopeita ja osittain ennakoimattomia toimia pystyäkseen toteuttamaan tehtävänsä.

Ammatillinen koulutus on selvinnyt tilanteeseen nähden hyvin

Vuoden aikana koulutuksen järjestäjät ovat toteuttaneet koulutustehtävänsä hyvin nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Tämä on vaatinut esim. hyvää johtamista, yhteistyötä, joustavuutta, valmiita toimintamalleja ja luovia ratkaisuja, henkilöstön osaamista ja sopeutuvuutta.

Korona-aikana hallitus on vienyt määrätietoisesti eteenpäin kaikkia hallitusohjelman koulutuspoliittisia kehittämishankkeita, kuten oppivelvollisuuden laajentaminen

Miten olemme pärjänneet kansainvälisesti koulutuksen toteuttamisessa korona aikana

Kansainvälisesti vertaillen Suomi on pärjännyt hyvin. Unesco analysoi tapaustutkimuksessaan monia Suomessa tehtyjä koulutukseen liittyviä koronaselvityksiä, mukana oli myös AMKEN (OAJ, Karvi, opiskelijajärjestöt) selvitykset.

UNESCO:n raportti suomalaisesta ammatillisesta koulutuksesta koronakriisin aikana ilmestyi alkuvuodesta.

Unesco kiittää suomalaisen järjestelmän joustavuutta kriisiaikana. Raportin mukaan hybridimalli eli opiskelu oppilaitos- ja verkkoympäristössä sekä työelämässä mahdollisti koulutuksen toteuttamisen myös vaikeana keväänä 2020.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375471>

Koronan hallinta vaatii viranomaisyhteistyötä

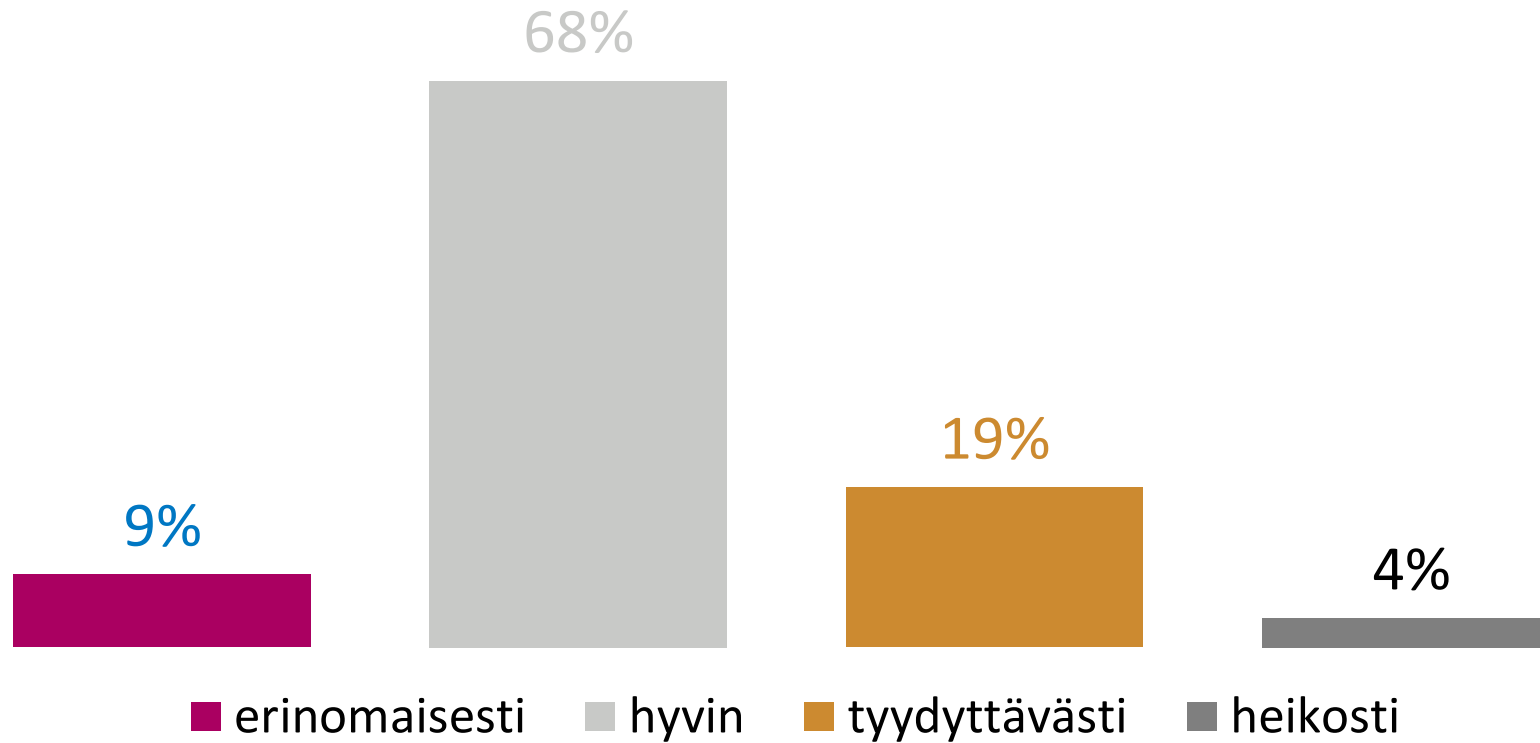
Vuoden 2020 aikana viranomaisyhteistyö toimi hyvin

- Poliittisten päättäjien (tässä opetusministeri esikuntineen), OKM, OPH ja THL:n jatkuva ja matalan kynnyksen vuoropuhelu koulutuksen järjestäjien kanssa
- Vuoden 2020 aikana melko selkeät ja valtakunnallisesti toteutettavat ohjeet
- AMKE viestitti viranomaisten ohjeet koko käsenistölleen

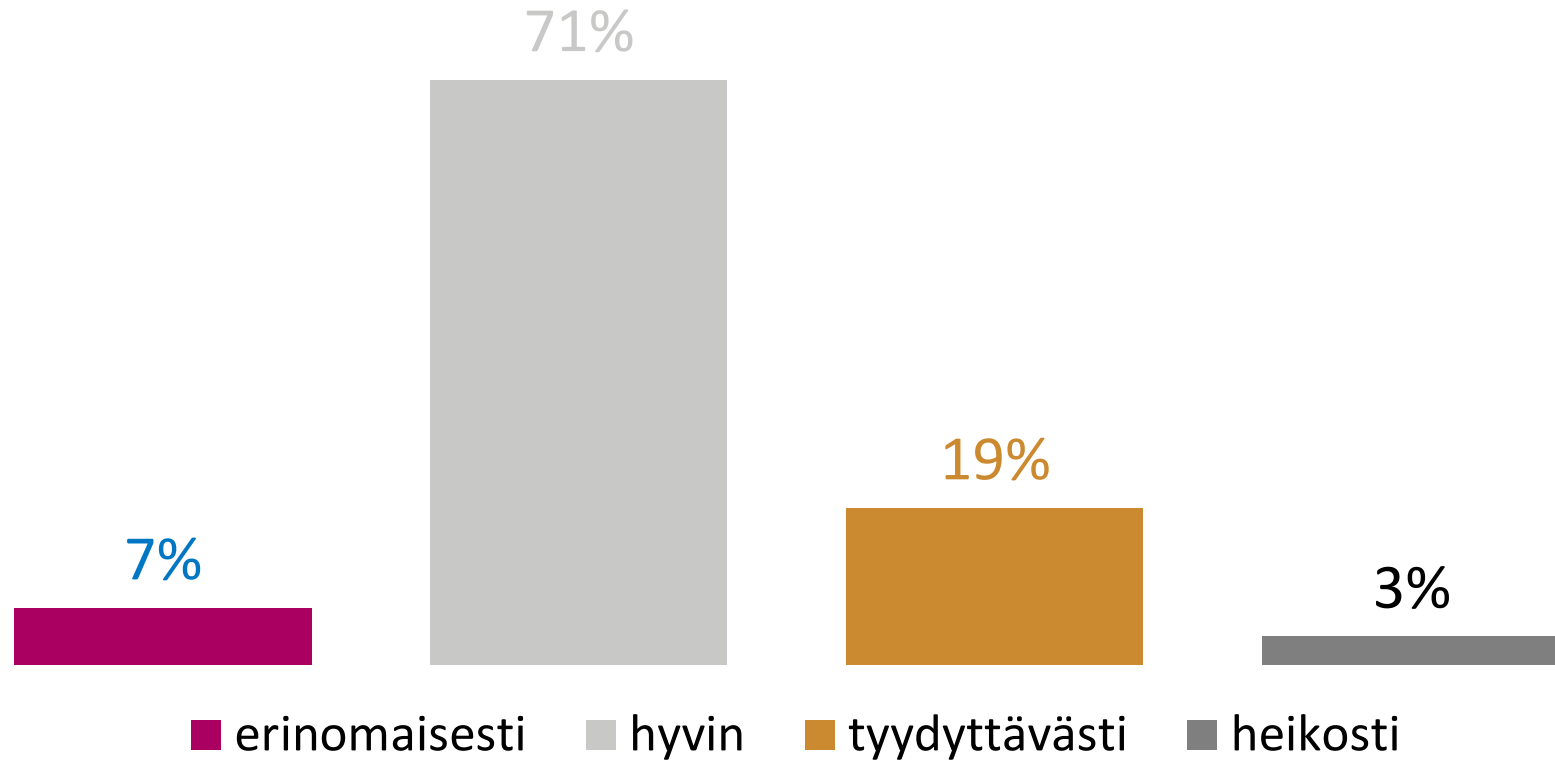
Vuoden 2021 alusta erityisesti viestintä on muuttunut oleellisesti

- Koronan hallinta on siirtynyt alueelliseksi – erilaiset ohjeet ja tulkinnat (ristiriitaisuudet) Vrt. hallitus, THL, AVIT
- Lakien, esim. valmiuslain tulkinta vaikeaa
- Viestintä on epäselvää (vastuut, ristiriitaisuudet)
- OKM ja OPH rooli pienentynyt oleellisesti
- Näyttää siltä, että koronan hallinta on politisoitunut

SUOMEN HALLITUKSEN KORONATOIMIEN ONNISTUMINEN AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TOIMINNAN NÄKÖKULMASTA (1-7/2020)

OKM:N ja OPH:N KORONATOIMIEN ONNISTUMINEN AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TOIMINNAN NÄKÖKULMASTA (1-7/2020)

Näkökulmia koulutuksen toteuttamiseen (AMKEN kyselyissä esiin nostettuja)

OPINNOT (MYÖS TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMINEN) JA OPISKELIJAT

- Näyttöjen toteutuminen
- Opintojen toteutuminen eri oppimisympäristöissä (esim. lähi, etä, hybridi, työpaikat)
- Tutkintojen valmistuminen ja siirtymät (korkeakouluhaku ja tyllistymisen)
- Opintojen keskeytyminen
- Työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteutuminen (toimialakohtainen tarkastelu)
- Uusien opiskelijoiden opintojen käynnistymisen
- Miten opiskelijat on tavoitettu
- Opintojen keskeytyminen
- Erityistä tukea vaativat opiskelijat

HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

- Henkilöstön jaksaminen ja sen turvaaminen
- Koulutuksen organisoiminen (henkilöstöjärestelyt, opetuksen toteuttaminen)
- Johtamisen ja esimiestyön onnituminen

KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN

- Koulutuksen talous (erityisesti liiketoiminnallinen koulutus)
- Koulutuksen toteutuminen (vos, työvoima, yrityskoulutus, avoin koulutus)
- Viranomaisten onnistuminen (poliittinen, OPH, OKM, THL)
- Yhteistyö nuorisotoimen kanssa
- Paluu koronan jälkeiseen aikaan

Ammatillista koulutusta koronan varjossa maaliskuusta 2020

AMKE on tehnyt jo kolme selvitystä ammatillisen koulutuksen korona-ajasta. Koulutuksen ovat pärjänneen tilanteeseen nähden hyvin.

Isoimmat huolenaiheet koskevat erityisesti korona-aikana opintonsa aloittaneita. Suurella joukolla on mennyt jo vuosi etä- tai hybridiopetuksessa ja tämä saattaa jatkua ensi syksyyn.

Ammatillisessa koulutuksessa suoritettavien näyttöjen määrä on laskenut, ja monet oppisopimuskoulutukset ja koulutussopimusjaksot ovat keskeytyneet tai niitä ei ole pystytty solmimaan entiseen malliin. Uudet opiskelijat eivät ole päässeet normaaliin tapaan ryhmäytymään ja monien oppimisessa on puutteita. Monien opinnot tulevat viivästymään

Ammatillisen koulutuksen koronajäljet tulevat kuitenkin näkyviin myöhemmin. Puramme seurauksia vuosia. Korona-ajan jälkeen koulutuksen järjestäjien on keskityttävä opiskelijahuoltoon.

AMKE toteuttaa seuraavan seurantakyselyn huhtikuussa 2021

Owalgroupin OKM:lle tekemä selvitys. Julkaistu maaliskuussa 2021

https://owalgroupp.com/wp-content/uploads/2021/03/Koronan-vaikutukset-toisen-asteen-koulutukseen_1603.pdf

- Vastaajien keski-ikä oli 24,6 vuotta ja mediaani-ikä 20 vuotta. 15–18-vuotiaita vastaajista oli 40 %, 19–24-vuotiaita 26 % ja tätä vanhempia 25 %
- Vastaajista 85 % opiskeli ammatillista perustutkintoa, 10 % ammattitutkintoa ja 1 % erikoisammattitutkintoa.

Tuloksia

- Verkko-opetukseen siirtymisessä vaikeuksia erityisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla – valmiudet kuitenkin kehittyneet
- Itseohjautuvuudessa vaikeuksia
- Tuen ja opiskelijahuollon tarve on kasvanut

- Opintosuoritukset vähentyneet, haasteita myös oppimistuloksissa – HOKSeja jouduttu päivittämään paljon – jatko-opintoihin tai työelämään siirtyminen on vaikeutunut
- Haasteita jaksamisessa
- Heikoissa asemassa olevilla erityisiä ongelmia
- Yhteisöllisyyden puute koetaan ongelmana
- Ammatillisessa koulutuksessa suuri vaikutus on sillä, miten työpaikat toipuvat seurauksista

Kannattaa tutustua myös:

Valtiontalouden tarkastusviraston raportti ammatillisen koulutuksen reformista 16.3.2021

<https://www.vtv.fi/julkaisut/amatillisen-koulutuksen-reformi/>

Valtiontalouden pitkän aikavälin kestävyys edellyttää, että ammatillinen koulutus antaa vahvan perustan opiskelijoiden työllistymiselle ja että koulutus vastaa elinkeinoelämän ja yritysten kehittyviin osaamistarpeisiin. Reformin toimeenpano on edennyt tavoitteiden suuntaisesti. VTV suosittaa, että tulorekisteri otetaan käyttöön yhdeksi tietolähteeksi, kun koulutuksen vaikuttavuutta seurataan.

Owalgroupin OKM:lle tekemä selvitys ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanosta 16.3.

https://owalgroup.com/wp-content/uploads/2021/03/Reformin-toimeenpanon-tilanne_1603.pdf